

ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι χημικοί, τὸν κατέστησαν στερεὸν προσθέσαντες αἶτανον, καὶ ἀντικαταστήσαντες τὸ λίπος δι' εἰλαίου.

Ἀπὸ τοῦ Θ' αἰῶνος σημαντικὸν ἐμπόριον σάπωνος ἐγένετο ἐν Μασσαλίᾳ, ἀλλ' ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἦτο ἀντικείμενον πολυτελείας παρὰ τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ, μόνον δ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Σταυροφόρων, ἧτοι ἀπὸ τοῦ ΙΒ' αἰῶνος ὁ σάπων κατέστη τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἡ δὲ χρῆσις αὐτοῦ ἐγενικεύθη. Οἱ Σταυροφόροι, ἐπανελθόντες ἐξ Ἀνατολῆς, εἰσήγαγον τὴν χρῆσιν τῶν ἀσπρορούχων, καὶ τὴν καθαριότητα, ἧτις κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἦτο ἄγνωστος ἐν Εὐρώπῃ οὐ μόνον παρὰ τῶ λαῷ ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς πλουσίοις. Οἱ μεγιστάνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, παρὰ τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα καὶ τὰ πλούσια αὐτῶν ὄπλα, ἦσαν ὅμως ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς καθαριότητος σχεδὸν βάρβαροι, ἐπειδὴ δ' οἱ Σταυροφόροι εἰσήγαγον ἐν Εὐρώπῃ ἐξ Ἀνατολῆς παραλαβόντες αὐτήν, καὶ ἐπομένως τὴν χρῆσιν τοῦ σάπωνος, τὸ ἐμπόριον τοῦ εἶδους τούτου νῆξανεν ἐκάστοτε ἐν Μασσαλίᾳ.

Ἀλλὰ τὴν Μασσαλίαν μετὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα ὑπεσκέλισαν ἐν τε τῇ κατασκευῇ καὶ τῇ ἐμπορίᾳ τοῦ σάπωνος ἡ Βενετία καὶ ἡ Σαβόννη, ὁ δὲ σάπων ἰδίως τῆς τελευταίας πόλεως ἀπέκτησε τοσαύτην φήμην, ὥστε ἡ ἰσχυρὰ γείτων αὐτῆς Γένουα, ζηλοτυπήσασα, ἀπεφάσισε νὰ τὴν καταστρέψῃ, καὶ πρὸς τοῦτο κατέφυγεν εἰς τὸ ἐπόμενον μέσον.

Ἡ Σαβόννη, ἔχουσα λιμένα ἐπὶ τῆς Μεσογείου, ἐξῆγεν εὐχερῶς τὸν σάπωνα αὐτῆς, ἡ δὲ Γένουα, ὅπως καταστρέψῃ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ σάπωνος τῆς Σαβόννης ἀπεφάσισε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀλίμενον. Ἐπομένως κατὰ τινα νύκτα εἴκοσι γενοῦνται γαλέραι πλήρεις λίθων κατέπλευσαν εἰς Σαβόννην καὶ ῥομφίαν τὸ φορτίον αὐτῶν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος αὐτῆς, οὗτοι δὲ τὴν ἐπιούσαν οἱ τῆς Σαβόννης κάτοικοι εἶχον μὲν ἔτι λιμένα ἀλλ' ἄνευ ἐξόδου, τὸ ὅποιον παρέλυε τὸ τῆς ἐξαγωγῆς ἐμπόριον αὐτῶν.

Ἀλλὰ τὸ στρατήγημα τοῦτο δὲν ὠφέλησεν ἐπὶ πολὺ τὴν Γένουαν, διότι μετ' ὀλίγον, παρὰ τὰς προσπάθειάς τῆς Γερουσίας, ὑπεσκέλισεν αὐτὴν ἡ Μασσαλία, εἰς ἣν ἀποκλειστικῶς συνεκεντρώθη ἡ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς προμήθεια τοῦ σάπωνος.

N*

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφουσιν οἱ Καίριοι τῆς Νέας Ὑόρκης, οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι μικρᾶς τιнос πόλεως τῆς Κοινωνικουτῆς προέβησαν εἰς πρωτότυπον καὶ λίαν ἀρχίνουον καινοτομίαν, ἐφαρμόζοντες τὰ ἐπιτύμβια εἰς τὴν στατιστικὴν. Ἀντὶ τῶν τετριμμένων καὶ ψευδῶν συνήθως καὶ ἀνωρελῶν ἐπὶ τῶν τάφων ἐπι-

γραφῶν ἐσκέφθησαν ὅτι λογικώτερον εἶνε νὰ χαράσσωνται ἐπ' αὐτῶν οἰονεὶ χρονικὰ τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως, ἐνδεικνύοντα τὴν ἡλικίαν, τὸ φύλλον, τὸ οἶκμον, τὸ ἐπάγγελμα τῶν νεκρῶν, καὶ τὴν ἀσθένειαν ὑφ' ἧς ἀπέθανον. Ἡ πρότασις αὕτη ἐπεψηφίσθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν συμβούλων, ἐχαρίχθη δὲ τὸ πρῶτον ἐπιτύμβιον ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς πόλεως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῦοῦ θὰ συντάσσωνται τοῦ λοιποῦ πάντα. Τὸ ἐπιτύμβιον ποιεῖται μνείαν τοῦ ὀνόματος τοῦ νεκροῦ, τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς κατοικίας του, τῆς κράσεως, τῶν ἐσωτερικῶν νόσων, τῆς τελευταίας νόσου, ἧτις ἐπήγαγε τὸν θάνατον, τῆς διαίτης, ἣν ἠκολούθησεν ἀσθενῶν, καὶ τέλος τὸ τοῦ ἱατροῦ μετὰ τῆς σημειώσεως τῆς κατοικίας του.

Ὡς ἐκ τοῦ τελευταίου μέτρου προβλέπεται ταχέως φυγάδευσις ἐκ τῆς πόλεως τῶν ἱατρῶν ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἔχουσι τὴν ἀτυχίαν νὰ σημειῶνται συχνότερον ἐπὶ τῆς ἐπιταφίου πλακῆς. Οἱ δὲ Καίριοι τῆς Νέας Ὑόρκης ἀποδίδουσι τὴν ἐπίνοιαν τοῦ νεωτερισμοῦ τούτου εἰς νέον ἱατρὸν, πλουσιώτερον εἰς ἰδέας ἢ εἰς πελάτας, ὅπως ἀπαλλαγῇ διὰ τούτου πολλῶν ἐπικυδῶν αὐτοῦ ἀντιπάλων.

Δυὸ αἰῶνες ἄρτι συνεπληρήθησαν, ἀφ' ἧς Ὀλλανδὸς τις χρυσοχόος κατασκεύασε τὴν πρώτην δακτυλῆθραν, ἧτις εἶνε σήμερον τῆς πρώτης ἀνάγκης διὰ τὴν ραπτικὴν καὶ τότε προφανῶς κατασκευάσθη ὡς ἀντικείμενον πολυτελείας.

Φρέατα βαρομέτρα. Τὸ χωρίον Meyrin ἐν τῷ νομῷ τῆς Γενεύης κατέχει πλεῖστα φρέατα, ἅτινα παρὰδόξως χρησιμεύουσιν ὡς βαρομέτρα εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου. Τὰ ἐγκαταλειμμένα ταῦτα φρέατα ἔχουσι μέγα βάθος, εἶνε δ' ἐντελῶς κεκλεισμένα ὑπὸ πλακῶν εἰς τινα ἐξ αὐτῶν κατέστησαν ὅπως περιφέρειαι 10 ἑκατοστομέτρων περίπου, καὶ ἰδοὺ ἀκριβεῖς ὑποδείκναι τοῦ καιροῦ ὅταν ἐλαττοῦται ἡ πίσις, ὁ ἐσωτερικὸς ἀῆρ ἐκκεῖνται τοῦ φρέατος, μεταδίδων ὠρισμένον ἦχον εἰς συρίκτραν τεθειμένην ἐπὶ τοῦ στομίου ἢ κηκοκαίρια προφανῆς, καὶ λαμβάνονται αἱ ἀναγκαῖαι προφυλάξεις. Ἐὰν τουναντίον αὐξάνῃ ἡ πίσις, διασπορτικὸς ἦχος ἀπὸ τῆς συρίκτρας εἰδοποιεῖ τοὺς γείτονας ὁ καιρὸς εἶνε εὐνοϊκός, καὶ δύνανται ἀκωλύτως νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας τῶν.

Ὁ κ. Γεώργιος Ἰαπετιδῆς μεταβαίνει ἐσπέραν τινὰ μετὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν οἰκίαν του, εἰνοβαρῆς. Ὅπως δὲ μὴ ἀκούσθῃ ποσῶς, ἐξάγει ἀπὸ τοῦ προδόμου τὰ ὑποδήματά του καὶ εἰσχωρεῖ εἰς τὸν κοιτῶνα. Ἀλλ' ὁ τρίγωνος τῆς θύρας ἐξυπνᾷ τὴν κοιμημένην σύζυγον. Ὁ Ἰαπετιδῆς, φημιζόμενος διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματος, τρέχει τάχιστα εἰς τὸ λίκνον καὶ ἀρχίζει νὰ κινῇ αὐτὸ διὰ τοῦ ποδὸς ψιθυρίζων νανούρισμά τι.

—Τί κάνεις ἐκεῖ τέτοια ὦρα, Γεώργη; τῷ λέγει ἡ σύζυγος.

—Δυὸ ὦραις κάθομαι τώρα καὶ κουνῶ τὸ παιδί τοῦ ἔκλαιε.

—Καλὲ τί λές, ἄνδρα μου; ἐγὼ τὸ παιδί τῶχω ἐδῶ καὶ κοιμάται!

—!!!